
knihy

VÝŽIVA V ONKOLOGII.

Z. WILHELM A KOL.

Faktory výživy byly dosud v klinické onkologii zmiňovány spíše v souvislosti s kancerogenezou, mnohdy jako velmi obecná doporučení nebo jen se zaměřením na jednotlivosti (vláknina, tuk) bez vysvětlení hlubších souvislostí. Na výživu onkologicky nemocných je pak nezdůrazněno jako na oblast periferního významu, přestože je kvantitativně zřejmě jedním z nejpodstatnějších faktorů celé podpůrné léčby a péče nemocné s nádory. V průběhu onkologické léčby a s progresí onkologického onemocnění také dochází ke změnám potřeb, tolerance a požadavků na výživu a substituci jejich jednotlivých složek, ať již v enterálním či přechodně parenterálním podání. Tato doporučení by mohlo být zavádějící podávat odtrženě jen s ohledem na stav nebo diagnózu a bez kontextu s celým komplexem patofyziologických souvislostí. Onkologům a všem lékařům pečujícím o onkologicky nemocné se dostává do rukou stručná, a přitom velmi obsáhná monografie kolektivu předních odborníků na výživu vedeného Z. Wilhelmem, která nesporně vyplní dosavadní mezeru moderně uspořádaných poznatků o výživě v souvislosti s nádorovými chodobami. V třinácti kapitolách je na 160 stranách pojednáno o fyziologii metabolismu substrátů a energetických zdrojů a změnách

navozených onkologickým onemocněním. Pozornost je dále věnována vyšetření nutričního stavu a stanovení energetické potřeby. Speciální problematiku představují malnutriční komplikace chemoterapie, radioterapie i důsledky nádorové kachexie. Obsáhlé kapitoly jsou věnovány zvláště enterální a parenterální výživě s ohledem na jednotlivé onkologické diagnózy a situace a zíměny jsou také zásady předoperační nutriční přípravy onkologicky nemocných. V souhrnu jsou základní poznatky uvedeny v kapitole o algoritmech nutriční péče. Zvláštní kapitoly jsou věnovány také nutričním antikancerogenům a významu vlákniny ve stravě. Monografie účelně doplňuje přehled referenčních hodnot laboratorních vyšetření. Brožované vydání práce Institutem pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví v Brně splňuje veškeré nároky také estetickým dojmem a přehledností zpracování. Útlou knížku Z. Wilhelma a kolektivu Výživa v onkologii lze doporučit jako pracovní příručku do knihovny každého onkologa a lékaře přicházejícího do styku s onkologickými pacienty, je srozumitelná také pro sestry a studující lékařství, vhodná pro specializované postgraduální kurzy. Lze bez pochyb očekávat, že velmi pozitivně ovlivní poněkud zanedbávaný stav informovanosti na tomto poli a posílí zájem o nutriční aspekty onkologické péče.

Jan Zaloudík